

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 50 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijače velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Op. pravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Srednje šole v budgetnem odseku.

Z Dunaja 12. februarja. [Izv. dop.]

V budgetnem odseku se nadaljuje posvetovanje o naučnem ministerstvu. Pri „srednjih šolah“ se je spet vnela obširna in ostra debata in Stremayr je spet moral slišati marsikatero grenko besedo. Zarad kranjskega gimnazija vpraša dr. Vošnjak, ali res ostane pri odpravi tega gimnazija in ali nij vladi volja, ga še dalje ohraniti? Stremayr se izgovarja, da je gimnazij bil premalo obiskan in da je napravil v Ljubljani še eno slovensko paralelo. Dr. Vošnjak dokazuje, da so tudi še drugi slabo obiskani gimnaziji, a da jih vlada ne odpravi, ker so v nemških krajih, Slovencem pa jemlje njihove učne zavode. V vseh dejanjih ministra Stremayra, pravi, se kaže neprijaznost do avstrijskih Slovanov in zatiranje slovanske narodnosti. Ko bi ministru bilo res na tem ležeče ta učni zavod, ki je za celo Gorenjsko neobhodno potreben, še naprej vzdržati, bil bi v dogovor stopil z deželnim odborom še pred odpravo gimnazija in morda bi potem deželni zbor se odločil za kak donesek, samo da ohrani gimnazij kranjske deželi. Stremayr tega tačas nij storil in ravno s tem spet pokazal svojo zlovoljo proti Slovencem. Tako bi ne smel ravnati minister, ki se zove c. k. avstrijski.

Stremayr se brani. Dr. Vošnjak replicira in si pridržuje ob konci debate nasvet staviti o ohranitvi kranjskega gimnazija in o vpeljavi slovenskega kot učnega jezika na srednjih šolah.

Potem se je še hujši boj začel zarad srednjih šol na Češkem in Moravskem. Poročevalec Jireček dokazuje s številkami, da je skoraj za polovico manj čeških srednjih šol mimo nemških in nasvetuje, da naj učni mi-

nister še letos postavi v proračun svoto za češke srednje šole. V debato so segali skoraj vsi nemški poslanci, potem češki in od Poljakov Smarževski. Tudi Hohenwart je grajal Stremayra, da, kar se je pod Hohenwartovim ministerstvom v smislu pravičnosti zgodilo, je Stremayr spet podrl. Po dolgej debati se je sklep odložil do prihodnje seje, v katerej bode tudi dr. Vošnjak v imenu Slovencev svoje predloge stavil in utemeljil.

Nemec odstopa.

Uže vsa leta sem v tem listu trdim, kar je tudi drugej slovanskej žurnalistiki jasno, da kdor pri nas na Slovenskem dela za Nemštvo, dela ali vedoma z namenom, da bi te dežele za Germanijo in prusko aneksijo pripravljali, torej z veleizdajo na Avstrijo, ali pa dela iz same politične neumnosti ter kratkovidnosti in tem veleizdajnikom nevedoma pomaga. Veditelji večidel dobro vedó, kaj delajo. Saj so tudi včasih radi sami povedali. Na pr. zdaj oficijozni dunajski „Fremdenblatt“ je pred kakimi desetimi leti javno povedal, da nemški element potrebuje „mostu do Adrije“, da torej slovenskih dežel ne more slavizmu pustiti. Giskrov najvišji uradnik v Trstu je pred 12 leti slovenskemu poslancu iz tržaške okolice porogljivo v privatnem pogovoru rekel: čemu se vendar za slovenstvo zastoj trudite, „glauben Sie denn wirklich, dass Deutschland jemals zugeben kann, dass Triest und das Küstenland slavisch wird?“ Nemški pesnik in politični agitator Gottfried Kinkel je svojim rojakom na drobno dokazal, da morajo dobiti vse avstro-nemške pokrajine, pa se je posebno veselil, da je bil tudi slovenski del Ilirije v nemškem „bundu“, torej da se bode mogla ta naša zemlja od Adrije z dobrim titulom Nemčiji pridobiti. In jedna tako imenovanih „živih

besedij“ vseh nemških navdušencev je bila, „vom Belt bis zur Adria“ t. j. Nemčija mora segati od Adrije do baltiškega morja, mora obsegati nemško-slovansko avstrijsko Cislejtanijo in ruske baltiške provincije.

„Vom Belt bis zur Adria“ se je razlegalo v nemških družbah, kjer so „Wacht am Rhein“ igrali, posebno rado po letu 1870, ko je Nemec Francoze premagavši uže mislil, da zdaj je Evropa uže tudi nemška, Bog nemški, vse nemško, le za papeža je treba še majheno Falkovega protestantovskega „kulturkampf“, pa bo tudi nemški. Pijanost je bila velika v Nemcih in je bila tako splošna postala, da je uže tudi vodja nemške katoliške stranke Jörg fantaziral o razboji Avstrije in priklopljenji „nemških“ dežel h Germaniji. Ta nemška pijanost se je bila razširila mnogo tudi v Avstrijo mej naše Nemce in nemškutarje, te prostovoljne ali kruhoborske hlapce nemštva, in je pomogla Hohenwarta vreči, pak je pridigovala v nemških novinah in drugod sovraštvo do nas avstrijskih Slovanov, češ, da smo „staatsfeindlich“, pri čemer se je moralo pa zmirom le misliti na našo sovražnost prusko-nemškej državi, kajti tako neumni avstrijski Nemci tudi nijso, da ne bi vedeli, da je Avstrija nam bolj potrebna kot njim, da torej „državi sovražni“ biti ne moremo. V svojem hinavstvu pa so stvar zavijali takisto, da so imeli uzrok nas zatirati, ker smo vendar za preka ponemčevanju in „prepariranju“ Nemčije „od Belta do Adrije.“

Pa hvala Bogu in Francozom, nemški Mihel uže vidi, da se juha ne je tako vroča kot se kuha. Francozje so se popolnem okrepčali, republiko utrdili, in novo večjo vojsko organizirali nego je nemška. Ravno tako se na drugej strani oborožuje Rusija, razžaljena po velikej nemškej nehvaležnosti na ber-

Listek.

Črtice.

XVI. *)

Krasno je naše Pohorje, in odlično mej gorami na Slovenskem. Za tisočera leta je stareje od sosednjih slovenskih gor, tedaj tudi leži na njem črna prst tako debelo, da tvoja palica ne doseže lahko kamenite podlage. Taka prst redi gosto šumo, večidel smerečje in bukovje, ki še nij pokončano, hvala Bogu! V svojej mladosti sem še večkrat obiskal hosto na Pohorji, v katerej še nij bila nikoli zapela sekira, ker tačas še nijso znali tako zvito spravljati lesa z visokih planin. Tačas pa sem lahko tudi legel na stor, ki je bil bolj debel, nego sem bil dolg, in stoječ pod marsikatero močno bukvo, sem moral glavo dosti nazaj

pripogniti, če sem hotel gledati prvo vejo v višini.

Bogato je Pohorje tudi z vodo. Kadar sem hodil z očetom v goro, jezilo me je često, da sem si tolikokrat namočil noge. Vsakih 200 korakov daleč je zopet pritekel vrelec, in tekkel po cesti neko dalečino, pa nijsva bila dolgo mimo izvora, uže je namakala cesto druga vodica. Oče so dejali, da je pač voda zemljina kri; ako zbodeš človeka kjerkoli hočeš, pri-teče rudeča kri, iz vsake zemljine luknje pa bela.

Od Maribora do Konjic pa razteza Pohorje svoje imenitno podnožje proti iztoku. Vsaka „reber“ ima tedaj južno in severno stran, in na južnej strani rastejo sloveče trte. Kdo ne bi slišal o Pekri, Razbanji, Radiselu, Čretah, Kovačkem bregu, o Visovljah in — slišiš sladko besedo! — o Vinarjih! Celo Nemcem je bila sveta ta beseda, in pridržali

so za okusno črnino iz konjiške okolice ime „Vinarier“.

Na levem bregu Drave imamo tudi dolino „Vinarje“. Ali — z dopuščanjem govoreč — tamošnje vino nij senca konjiške črnine. Zato tudi Nemci nijso imeli jednakega spoštovanja do tiste okolice, prekrstili so jo po svojej šegi, pa jo zovejo „Wienergraben“.

XVII.

Pohorje pa je tudi visoka gora, in redka so na visokih rebrih človeška stanovanja. Tedaj se človek tam tudi drugače izreja, nego po vaseh ali po mestih, in poskusil sem uže zadnjič, nekoliko popisati Pohorca. Denes še pristavim nekatere pripovedke, iz katerih se spozna njegov značaj.

Bogatin po naših vaseh, kaj spravlja? s čim ima veselje? Kaj ne, da ljubi žitnico polno, konje dobro zrejene, pitane vole, debele sode v kleti?

*) Glej št. 297 „Slov. Naroda“ leta 1879.

Domače stvari.

— (Ljubljansko posojilo na srečke.) Loterijnega posojila ljubljanskega mesta prvo srečanje se bode vršilo uže dné 2. apr. t. l. in znaša glavni dobiček 35.000 gl. Najprej se bode oddalo 25.000 srečk, ter se bodo v kratkem uže subskribirali lozi v kranjskejši eskomptnej banki. Jeden loz stane, če se takoj plača, 24 gld. če pa v obrokih, 25 gl. Pri subskribciji mora vsakdo za vsako srečko ali loz takoj plačati 5 gld. ostalo pa se potem doda, kadar dobi loz, ali pa se plača tudi v obrokih.

— (Vreme) se je nam na pepelnico v Ljubljani radikalno izprevrilo. Jug je prišel, sneg se taja in topel dež množi vodo in luže po ulicah.

— (Dolenjska železnica.) V seji državnega zbora od vtorka je bilo izročenih več prošenj dolenjskih občin in tudi prošnja kranjske poljedelske družbe za zidanje dolenjske železnice.

— (Pri občinski volitvi) v Planini je bil voljen za župana gospodar Anton Kovšca iz Planine, za svetovalce pa okrajni ranocelnik J. Mayer, Anton Jeršan, Peter Siherl, Andrej Milavec in Anton Juvančič.

— (Sokolova maskerada) na puštni vtorek v tukajšnji čitalnici je bila tudi letos jako sijajna. Širje poročilo nam je obljubljeno za prihodnjic.

— (Izprazneni notarski mesti) sta jedno v Zaticini, ker je odtod odšel v Ljubljano notar g. Fran Omahen, in v Kameniku; to zadnje je bilo uže večkrat razpisano. Prošnje pošljó se v četririh tednih do c. kr. notarske komore v Ljubljani.

— (Domače delo.) Piše se nam: G Strahl iz Loke si je naročil pri tukajšnjem podobarji g. Mlakarju skrinjico za dragotine. Skrinjica stane 170 gld. ali delo nij preplačano. Pisec tega je imel priliko ogledati si ta proizvod domače umetnosti in smelo morem reči, da me je delo iznenadilo. Fino in čisto rezljanje po celey skrinjici dela veliko čast g. Mlakarju. Ključarsko delo je izvršil g. Lovrenec Zelenec. Žal, da se skrinjica nij v kakej prodajalnici izlozila na javni razgled, potem bi se vsaj moglo tudi javno soditi, da nij dobro in lepo samo vse ono, kar pride s Pruskega, nego da imamo tudi domače talente, ki vedo svoje darove upotrebiti. Kakor čujemo, bode to skrinjico fotografiral g. Pogorelec. Skrinjica je iz trdega lesa in izdelana v renaissance slogu.

— (Velika nesreča) se je zgodila — kakor se nam piše — pri celey rodovini v Dulah fare leskovške na Dolenjskem, in to le zavoljo nevednosti in lehkomisljenosti uže priletnih ljudi. Kajzar in njegovi odrastli hčeri se v nedeljo zvečer najedó in napijó v svojej malej kočici, ter gredo spat. Mlajša hči leži na tleh, oča in starejša hčer pa na postelji. Namesto v peč zakuriti, prinesó si pa oglja kar v sobo. Po noči se je pa v zaduhlej hiši nabralo toliko ogljenčevega plina, da je vse tri v spanji zadušil, in mlajša hčer se je pa še po nastalem večjem ognju opekla. Ako bi nevedni in revni ljudje imeli kaj pojma o škodljivosti ogljenčevega plina, rekel bi človek, da so se morebiti nalašč vstrupili.

— (Požar.) Dné 1. t. m. v noči se je vnela hiša G. Karlinova v Lešah v litijškém okraji, ki je popolnoma zgorela, kakor tudi vsa gospodarska poslopja. Zgorelo je pa

vse tudi sosedoma F. Očepku in F. Prašnikarju. Prva dva imata škode vsak 1000 gl. zadnji pa 500, a nobeden nij bil zavarovan. Gasiti se je moglo samo s snegom, ker nij bilo vode in tudi brizgalnic ne. Požar je nastal baje od tlečega pepela, kateri so pod streho hranjevali.

— (Tiskovna pomota.) V dopisu iz ilirsko-bistriškega okraja od 8. t. m. je bilo krivo tiskano „čez stokrat“ namesto čisto krat (mnogokrat), kar na željo dopisnikov po pravljamo.

Razne vesti.

* (Advokatov) je bilo lanskega leta v Cislejtani ni menj nego 2250. Dunajska advokatna komora jih je imela največ: 649, Praška 495, Brnska 182, Graška 153. Izmej vseh jih je bilo 66 procentov v mestih, kjer so sodišča, a 34 procentov v krajih kjer so le okrajne sodnije.

* (Zaklali) je v Pragi 10. t. m. mladi 18 letni knjigovez Hynek svojega lastnega 52 let starega očeta. Morilca so zaprli.

* (Vojaško.) Avstrijska armada broji zdaj v mirovnem času 267.005 móž in 47.972 konj. Ima 149 generalov, v vojaškej cesarjevej kanceliji 72 generalov in drugih častnikov, generalstab 751, pešcev 148.320, lovcev 21.451, konjice 44.129, pri artiljeriji 30.795, genijcev 6395, pijonirjev 3067, sanitetcev 2954, pri vojništvu 2525, v vojaških učnih zavodih 1046, v vojaškem geografskem zavodu 421 itd.

— (Požar na moskovskem kolodvoru.) Dné 5. t. m. je kolodvor moskovskobrestske železnice popolnem pogorel. Hiša postajnega vodje, vse delarne in 112 voz je pogorelo.

— (Upor na morji.) Na italijanskej ladji „Francesco Danovaro“ sta se minolega meseca dogovorila pomorščaka Gregorio Irene in Antonio Aredondo, da hočeta vse osobe na ladji pomoriti, ladijo pa oropati. Ladija je bila baš mej 20° 28' z. d. in 48° 12' s. š., oba se oborožita in ob polnoči jela sta svoje zlodejstvo izvrševati. Najprej sta na prsih ranila družega povejnika Pinettija, napadla potem krmilarja, umorila kuharja, in na treh krajéh ranila učenca. Kapetana je zbudil krik, vstal je, oborožil se in šel na ladijno površje. Zdaj so dobili ostali pomorščaki še le pogum, planili so na Aredonda, ter ga zvezali. Težje pa so ujeli njegovega tovariša, ki se je od zdolaj v sprednjem delu ladije skril. Naposled pa so vendar tudi tega prijeli ter zve-

zali. S tem se je pa število pomorščakov tudi za dva moža znižalo in bali so se vsi, da jih zločinca, katera se je moglo le slabo čuvati, še enkrat napadeta, ali pa celo ladijo zažgeta. Posvetovali so se tedaj in sklenili enoglasno, da se je treba zločincev znebiti. Takoj potem so oba ustrelili. Ko ladija dospe črez 20 dnij v luko Brocklyn, pričel je italijanski konzul takoj preiskavo. Izmej pomorščakov sta zločinca dva umorila, dva pa nevarno ranila.

Tuji.

11 februarja

Pri Slonu: Scharpf Engerth iz Dunaja. — Pire iz Kranja.
Pri Mailéi: Anatour iz Gradca. — Grubitsch iz Maribora. — Oberbauer Moser iz Dunaja.

Dunajska borza 12. februarja.

Izvirno telegrafično poročilo.			
Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gld.	50
Enotni drž. dolg v srebru	71	"	55
Zlata renta	84	"	70
160 drž. posojilo	129	"	50
Akcije narodne banke	839	"	—
Kreditne akcije	301	"	—
London	116	"	95
Srebro	—	"	—
Napol.	9	"	35
C. kr. cekini	5	"	53
Državne marke	57	"	70

Slovenske knjige.

Pri uredništvu „Slovenskega Naroda“ se doté in na pismo željo tudi proti poštnemu povzetju pošiljajo naročevalcem sledeče slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Hartea. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.
7. „Cvet in Sad“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 80 kr.

V „Narodne tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobva:

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje. Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaller v Ljubljanski čitalnici. 8° 9 pol. Cena 30 kr

Salonski premoj
razkrojena drva
in
najboljši
Novo vozne liste
za železnice
prav po ceni priporočila
„Narodna tiskarna“
v Ljubljani.

po najnižej ceni pri
A. Debevoil, rimska cesta (Gradščice) 19.

Čujte, glejte in strmite!

Blago od britanija-srebra, katero smo prevzeli od konkurzne mase nedavno na nič prišle velike tovarne za britanija srebro, ki ima celo tovarniško znamenje: „eohle Britannia“, odda se za vsako ceno, ali bolje, **zastonj**. Po poštnem povzetju, ali kdor pošlje **6 gld. 70 kr.**, dobi vsagdo te-le stvari za četrti del prave vrednosti, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-jeklenimi ostrinami;
- 6 „ jako finih vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa;
- 6 „ teških žlic za jedi od britanija-srebra;
- 6 „ žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvaliteti;
- 6 „ podnožnikov;
- 1 teški zajemalec za juho od britanija-srebra;
- 1 masivni zajemalec za mleko od britanija-srebra;
- 6 kom. Viktorija-podstavkov, fino cizelirani;
- 2 krasna namizna svečnika;
- 1 salonski namizni zvonček od britanija srebra, srebrnega glasu;
- 1 košek za kruh, masivni, od britanija-srebra.

42 kom. Vseh teh 42 rečij je izdelano iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela in se od pravega srebra tudi po 25 letnem rabljenju ne more razločiti, **za kar se garantuje**. V dokaz, da m-je naznanilo

nij sleparstvo,

zavežem se s tem javno, da, ako blago ne bi bilo po volji, je vzamem brez ugovora nazaj. Omenjam tudi mnogo meni priposlanih zahvalnih pisem, katera si bodem dovoljeval polagoma objavljati. — **Kdor hoče tedaj dobiti dobro in solidno blago a ne slabo za svoj denar, naj se obrne na:**

A. Fraiss, Rothenthurmstrasse 9,
gegenüber dem erzbischöflichen Palais, WIEN.

Vseh teh 42 komadov, ki so v celoti prejeli gl. 30.—, stane zdaj samo gl. 6.70.

kor naj se sodeželan veseli sodeželanove sreče, tako naj tuguje z nesrečnim in tako naj potrebnemu rojaku bode v dejansko pomoč. Premožnejši sosed naj seže pod ramo ubožnejemu sosedu. In katerim, ko smo se spomnili bivalcev prav v domačej deželi, naj bi še pomagali? Vas čujem prašati. Ko odgovarjam temu vašemu vprašanju, zopet ne vodim vašega pogleda tako daleč, ne v Ameriko, ne v Afriki, ampak v bližino; v kraj, kjer stanujejo prav naši krvni bratje in sestre: v novo pridobljene dežele našega cesarstva. Vas popeljem. Naša hrabra vojska je po ukazu svitlega nam vladarja predvlanskim zasedla dve novi deželi na jugu, Bosno in Hercegovino. Znana zgodba Vam je to, ker marsikateri Vaših sinov se je vsled ukaza verhovnega vojnega gospodarja doli podal. Mnogi so se po slavnem delu veseli vernili domu; nekateri pa je zastoj pričakovalo materino serce. Tu v Bosni in Hercegovini stanuje bistro ljudstvo, a ubožno brez mere. To ljudstvo nima zadostnih šol, torej ne še dostojne omike. Neprijatelj kerščanskega imena je bil do sedaj več kot štiri sto let njega ljuti vladar in stiskalec. Prešla vojskino doba pa je, kot vselej za vsako deželo, tudi temu ljudstvu sama ob sebi bila prehuda šiba. Vem da ste v obilnosti ubogim v pomoč; vem da si pritergujete od svojih ust, in to mi je, dragi moji, samemu mogočen izgled. Dobro pa tudi vem, da prirojene si dobrotljivosti nikdar opustili ne bote, ker postala vam je druga narava. — Zato sem sklenil v današnjem listu do vas opozoriti vas še tega dobrega ljudstva, vaših bratov v jugu. Predragi v Gospodu! Če ste z veliko vnemo bili vselej v pomoč tujim potrebam, ne pozabite sedaj svoje krvi: bivalcev našega cesarstva. Spominjajte se ob njih Apostelnovega klica: Kdor za svoje, zlasti za domače ne skrbi, je vero zatajil! V prav posebno žalostnem stanu so pa v Bosni in Hercegovini izmed kristjanov osobito spoznavalci rimskokatoliške vere. Cerkva, kot jih imate po deželi vsled skrbi svojih prednikov in svoje, oni reveži doli ne poznajo; lepe cerkvene obleke niso videli nikoli; spodbudljivih slik večidel nij v njihovih altarjih; milodonečih zvonov, ki so tako v obilnem vašo posest, redoma ne čuje naših bratov uho. Vsega tega, kar vam tako priljubljuje bivanje v svetiščih po našej deželi, tam v Bosni in Hercegovini nij. Pravi Bog v zakramentu stanuje tam doli mej perhlím zidovjem, ali pa v kakej lesenej kočici, ki jo imenujejo cerkev. Spominjajte se zato posebno v nastopnem postnem času z milimi darovi teh svojih trpečih sobratov, katoličanov po Bosni

žino z neomejeno oblastjo. Celo trmast je „kikadaj“, in to lastnost bode pričala sledeča pripovedka ali smem reči „zgodba“, ker nij nič domišljenega v teh črticah.

Neki Pohorec se je bil svadil z lastnim sinom, ki je ravnal nehvaležno z očetom. Mnogo let se nijsta več pogledala in starec je zbolel, da nij bilo več upanja, ozdraveti mu. Duhovni gospod si je prizadeval, kar je mogel, spraviti ja pred očetovo smrtjo, in sin je bil uže mehek, samo da se nij upal k očetu, dokler mu nijso odpustili. Pri očetu pa je bilo zastoj vse prigovarjanje, sina nij hotel več videti. „Ali kako se upate pred Božji stol“, pravi mu duhovnik, „če se ne pomirite s sinom; tako ne morete priti v nebesa!“ „Pa ne bom silil“, je dejal starec ino umrl. V.

in Ercegovini. Saj v Tobijevih bukvah berete: „Boljša je molitev s postom in miloščina, kakor spravljati zaklade zlata; miloščina namreč reši smrti in ona je, ki grehe zbrisuje ter pomaga najti milost in večno življenje“. Storite za te ubožčke, svoje brate in sestre to, kar vam vaše dobro srce narekuje. Drobčinica, ki vam odpada z bogato obložene mize, bo njim še vselej dragoceno darilo. Škofijstvo bo hvaležno sprejemalo vaše darove ter jih po najgotovejši poti ubogim katoličanom v podporo pošiljalo. Vsak vaš dar pa, velik ali mal, onemu vdovinemu denarju v tempelinu podoben, vsak se bode pred Božjim prestolom lesketal kot svitel biser: najmanjšega ne bo prezrlo usmiljeno Božje oko“.

Razne vesti.

* (Z revolverjem) je streljal te dni v Pragi dijak Schilhan na svojo gospodinjjo, potem pa na svojo ljubimko, in naposled si je še sebi zapodil kroglo v prsi. Gospodinja njegova je bila takoj mrtva.

* (Mesta v Bosni in Hercegovini.) Po ljudskem štetju, ki se je dovršilo z dnem 15. junija 1879, ima Sarajevo 21.377 prebivalcev, mej temi mohamedancev 14.848; Mostar 10.848, mej temi 6421 moh.; Banjaluka 9450, mej temi 6474 moh.; Bjelina 6090, mej temi 4560 moh.; Travnik 5887, mej temi 3482 moh.; Dolenja Tuzla 5199, mej temi 3918 moh.; Livno 4597, mej temi 2394 moh. Mest v Bosni in Hercegovini je 37, 34 trgov in 4894 vasij.

Drugo poslano.

Zopet v obrambo pravega cerkvenega petja in g. Foersterja.

Že tri sestavke je prinesel „Slovenec“ na moje „poslano“ v „Slov. Narodu“, v katerem sem branil žaljeno čast g. Foersterja in cecilijansko petje, očitno napadano od g. Aleševca, ki bi iz osebnih antipatij rad stolnega kapelnika strani spravil, zato tudi popolnoma neresnične reči od njega in stolnega kora pripoveduje. Naj mi bo torej dovoljeno, da zopet odgovorim.

V prvem kratkem spisu se moje „poslano“ podtikuje g. Foersterju, češ, da se je sam hvalil, dasiravno je bil podpisan „duhoven“, v imenu več družih“. V ravno tem sestavku se g. Foerster imenuje „trtna uš“. Na to nič ne odgovorim, ker se to samo sodi! — V drugem dolgem spisu se usti g. Alešovec sam. Na njegove šepave razloge mi zopet ni treba obširno odgovarjati, kajti on je bolj najden v vsakdanjih burkah kot v presojevanju cerkvenega petja. Zadosti mu je povedano v prvem „poslanem“. Le na to opomnim, da pod krinko in krikom narodnosti se je na Slovenskem že veliko švindelná zgodilo, posebno pri narodno barvanih podvzetjih. Če je tudi zelo talentirani ranjki Rihar, ki je živel v muzikalno pokvarjenem času in ne doživel boljše dóbe, zrastel na slovenski zemlji, zavoljo tega še ni po vsem **cerkven**. Nekaj jih je res lepih in dobrih pesen — ali toliko arij je on pobral od vojaških band, posnel po Schiedermayerju (kterega so Nemci sami že davno pod klop vrgli), povzel nemške in laške, cerkvene in posvetne viže, iz operet etc. Kritiko o njem je pisal Witt, ne pa Foerster, kar g. Alešovec nalašč preobrača in citat pači. Daljši razprava o Riharjevih pesmih pride pozneje na svitlo. — Ko bi prebirali kakih 10 ali 15 let sem „Musica sacra“ in „Fliegende Blätter für kath. Kirchenmusik“, se zanimali za dobre skladbe in se sami udeleževali, bi o tej reči pač drugače sodili. Povdarjati moram, da umetnija je **mednarodna** (international), ravno tako kot katoliška cerkev, da nam torej Witt in drugih skladateljev ni treba **zavoljo tega** zametavati, ker so Nemci ali Čehi. Kaj bi bil Schiller brez grške podlage? Narodnosti in cerkvenega petja pa se ne bom učil od „Brenceljna“, ker sem za narodno petje in cerkveno tudi že nekaj storil, in smem reči,

brez da bi se hvalil, v občno zadovoljnost. Kaj mislite, da g. Foerster ne zna dosti polk, valcarjev, pa tudi lepih počasnih, sentimentalnih arij z glasovirnim spremljevanjem, prav prijetno za uho, le še svete besede zraven, in na rokah ga bote nosili. „Es ist schwer gegen den Strom zu schwimmen!“ — Koliko stopinjo izobraženosti ima g. Alešovec, se iz tega vidi, ker mi v zelo šteje, da sem citiral pesnika Horacija, češ, da katoličan paganskih klasikov ne sme citirati.

Razlagati pa on Horacija še ne zna, če pod „profanum vulgus“ s silo podtikuje duhovne, mesto sebe, rešektorjeve kuharice in njenih nepoštenih napadov. Da! podpirajmo domače zavode, skrbimo, da se bodo za umetnike izurili naši rojaki, pa zavoljo tega kaj boljšega od drugod ni treba vselej zametavati. Gola narodnost in vpitje brez uka ne pomaga nič! Gojimo in podpirajmo našo orgljarsko in pevsko šolo. Čehi imajo že zdavno svoj konservatorij in akademijo. Od tod se širijo: muzikalna vednost, izurjenost, dober okus itd. kot svitli žarki iz svojega središča med prosti narod.

Bolj zanimiv se mi je zdel tretji spis v „Slovenecu“ od duhovna iz Gorenjskega. On hoče biti nekako zméren sodnik med obema strankama. Nar popred je zelo „nejevoljen“, da sem omenil mil. knezoškofa, ter sem izrekel misel, da osebne napade po časnikih na duhovne in celo knezoškofa naj bi opustili (in v tem so menda vendar skoraj vsi duhovni z menoj ene misli). Le bodite nejevoljni kolikor hočete, pa sami zase, ne pa „nejevoljni“ v imenu treh dekanij, kakor se ponašate, pa ni res. V zadnjem času sem videl zaupnico do g. Foersterja, ktero je sprožil brez moje vednosti duhoven in v kratkem času je bilo podpisanih 15 duhovnov iz moje bližnje okolice; vi pa pravite, da nas je v treh dekanijah komaj 5, ki niso vaših misli. Sicer pa tukaj ne velja parlamentarizem, ker se tu glasovi ne štejejo, ampak **tehtajo**. — Potem se dopisnik norčuje iz mene kot „nar novejšega naročnika“ „Slovenskega Naroda“. Bil sem od začetka namenjen svoje „poslano“ v „Slovenca“ poslati. Pa slutil sem naprej, in sedaj še bolje vidim, kaj bi se zgodilo z mojo obrambo dobre in poštene reči. G. Jurčič, od mladosti mi znani, zmerni in takti pisatelj, in sedaj urednik „Slovenskega Naroda“, pa mi je dal častno besedo, da „Narod“ vere in duhovnov ne bo napadal, in to mi je zadosti. Sicer sem pa že pred 2 leti, ko smo na „Slovenca“ doplačevali, željo izrekel, naj se „Slovenec“ in „Narod“ združita, če je mogoče.

Že neslano in nedostojno se mi zdi od duhovskega dopisnika v „Slovenecu“, da ponavlja še enkrat in zopet v novič že stokrat po „Brenceljnu“ denuncirano očitovanje, da se g. Foerster volitve ni udeležil. Tudi marsikteri drugi naših se ni udeležil, posebno v prejšnjem času; pa to ni v nobeni zvezi s cerkvenim petjem.

Najvažniše je pa, kar dopisnik iz Gorenjskega piše gledé liturgije in jezika. Gledé reforme v liturgii sem svojim cecilijanskim prijateljem vedno priporočal zmernost in previdnost, dokler natančnega določila ne da preč. ordinarijat, ker ravno zavoljo premijevanja obredov, **blagoslovov** etc. smo dobili brez potrebe toliko nasprotnikov lepega petja, kar je mene zelo žalilo, in v tem delu se jaz popolnoma strinjam z dopisnikom iz Gorenjskega. Mi cecilijanci imamo široko polje pred seboj. Ker ne moremó vsih njiv na enkrat obdelati, začnimo pri nar potrebnejšem in vspešnejšem: vadimo si pevske moči, naredimo si reportoar dobrih in svojim pevcem primernih skladb, in te izvršujemo **z vnemo**, ne pa mrtvo; z razumnostjo berimo še enkrat Wittovo brošuro: Über das Dirigiren etc., potem cecilijansko petje ne bo dolgočasno, ampak **živo**, presunljivo in prijetno. Ljudje bodo kmalo spoznali, kaj je homofon, kaj polifon, kaj ljudska, kaj umetna pesen, kaj trivialnost, kaj dostojnost; dosedaj pa to malokje vedó. Tudi bi se z dopisnikom strinjal jest glede je-

linskem kongresu in tudi uže precej sita nemške arogance v sosedstvu. In da si ravno Bismark uže tudi vé, da imamo mi avstrijski Slovanje, ki dajemo 60 procentov avstrijske vojske, njegove Nemce isto tako radi kakor — Francozje, prišel je v svojej nadlogi vendar v Avstrijo pomoči beračiti, v isto Avstrijo, za katero je leta 1866 imel le „stoss in's herz“. Nemška pšenica torej ne cvete več tako lepo kot pred devetimi leti, zato se pa tudi nemške zahteve nekaj pomanjšujejo.

Zato pa Nemec uže odstopa od Baltiških pokrajin. Časnik „Nord und Süd“ je imel on teden članek o Baltiških provincijah in je jamral, da se je tam ruski jezik uvel v upravo, ter je Bismarku velel, naj Nemčija zavzame se pri ruskej vladi za te nemške pokrajine. Pred malo leti je bil tak klic še občen in patrijotičen v Nemčiji. A zdaj prihaja jeden glavnih organov Bismarkovih „Kölnische Ztg.“ in svari Nemce, naj si iz glave izbijejo Balt, kajti krivo je celo mnenje, da so te pokrajine nemške. Pač so tam „junkeri“ nemški, ali teh je premalo, kajti je vsega nemškega prebivalstva komaj 6 do 7 procentov, in tamošnji domačini Latiši in Estonci so Nemcem in nemškemu prevladanju še bolj sovražni kot sami Rusi. Torej pustimo up te krajine dobiti, pravi Bismarkov organ.

Bojnega klica „vom Belt bis zur Adria“ je torej prvi del podrt. Bog živi Francoze, Ruse in vse sovražnike nemške preširnosti, da bi Nemcem skoro posvetili, da ravno tako ob Adriji nájajo kaj iskati, ker tu niti 6 do 7 procentov Nemcev nij, a mi domačini ob Adriji jih nič bolj ne ljubimo kot Estonci.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 13. februarja. Včeraj je bilo dvakrat ministersko posvetovanje, v drugič je trajalo do pólunoči. Situacija je jako silno napeta. Odločitev mora priti še danes ali vsaj jutri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. februarja.

V državnem zboru je voljen poročevalcem o noveli k zemljiškemu davku poslanec Meznik na mesto odstopivšega Krzczunovicza. Z nekoliko popravki je bil zakon za zemljiški davek potem sprejet. Nadalje je državni zbor brez debate odobril državno posojilo za Gališko in sprejel vladno predlogo zakonovega načrta zoper ponarejeno vino kot podlago k specialnej debati.

Pravi Pohorec se ponaša s hosto, v kateri stojé stare debele smereke. Tste so njegovo bogatstvo, njegovo veselje. Živino redi le za potrebno vožnjo in da ima kaj mleka pri mleka pri hiši; vino mora kupiti, žita tudi ne prideluje dosti, ker sneg mu zapada često v jeseni oves, ki je bil namenjen za kruh. Ali les ga redi, ta je njegova matica. Zapravljivec se ve da hitro spravi ob vrednost celo posestvo, ali Bogu hvala in čast Pohorcem! Celo deželni poročevalec g. prof. Schmirger je očitno pripoznal, da je kmetsko gospodarstvo z lesom na Pohorji dobro gospodarstvo; navadno bolje mimo graščinskega, in dosti bolje mimo ravnjanja fužin in steklarnic.

Tako se je zgodilo, da je prišel dober pošten kupec z lesom k Pohorcu, les kupit. Nij prišel tako na slepo, nego pogovorila sta se bila, in dan določila, kedaj bosta šla drevesa „štempljat“, namreč s sekiro nasekat in

Včeraj je imela avstrijska delegacija zopet sejo; sklepi te in ogerske delegacije se v nekaterih točkah ne ujemajo, posebno ker je ogerska delegacija postavila v posebnem armadnem ordinariji 100.000 gold. za zidanje vojašnice v Szegedinu, katerih pa avstrijska delegacija nečje dovoliti. O tej točki pride gotovo do skupnega glasovanja.

Vpitje „Italie irredente“ je avstrijsko vlado napotilo v južnem Tirolu meje zavarovati in več vojska tja poslati, zlasti ker se je slišalo, da hote italijanski „irredentovci“ Trient iznenada zasesti.

Vnanje države.

V Peterburgu je policija zopet zasačila skrivno tiskarno nihilistiško ter našla tam revolucionarni časopis „Čorni Peredel“. Več oseb je dejanih v zapor.

Poroča in potrjuje se, da je angleška vlada Perzijo odvezala od pogodbe l. 1857, vsled katere Perzija ne bi smela Herata zasesti. To je namerjeno zoper Rusijo, katera je izjavila, da se Anglija ne sme utikati v heratske stvari; zato je pa posredno Anglija namignila Perziji, ka naj ta zasede Herat in svoje interese združi z angleškimi. Nadalje je baje Anglija sklenila neko pogodbo s Perzijo, da jej bode ta pomagala zoper Afganistane, ter da bode Angleška zidala železnico od Teherana do kraja, ki se pa bode pozneje zaznamoval.

Včeraj se je odprl nemški „rajhstag“ v Berlinu; časopisi ugibajo, kdo da bode voljen za predsednika. Postavljena sta namreč dva kandidata: konservativci se dogovarjajo o tem, da bi bil voljen grof Armin-Boytsenburg, Bismark pa baje hoče, da bi bil voljen Bennigsen.

V prestolnem govoru, s katerim je bil odprt nemški rajhstag, se naznanja predloga o dveletnej budgetnej dobi in nadaljevanje reform državnih financ. Nemška armada da se mora še razvijati, da bode korak držala z armadami sosednjih držav. Ako se veliko zahteva žrtev od Nemcev za osiguranje njih neodvisnosti, vendar ne dvomi nemški cesar, da ves narod in njega zastopniki zahtevajo to varstvo. Potem se naglašja, da se mora postaviti zoper socialiste podaljšati. O razmerah k vnanjim državam govoreč pravi prestolni govor, da so vse te razmere prijateljske. Upalo se je, da bode berlinski kongres zagotovil mir, in to upanje se je uresničilo, berlinski dogovor da se je skoraj popolnem uže izpeljal, Nemčija da se močno trudi trajno osigurati evropski mir. Nemški narod je zdaj združen, — govori prestolni govor — za to si želi tudi miru, v to svrhu deluje tudi nemška politika, v katerem trudi upa Nemčija, da jo bodo podpirale tudi druge vlasti.

Dopisi.

Z Dunaja 12. febr. [Izv. dop.] Še zmirom vre in se kuha v političnem kotlu za kulisami. Še zmirom se vrste različne govornice

in znamenja nabijati, da so prodana. Zgodaj v jutro sta šla v hosto, klobase in sodek vina sta imela soboj, pa snedla sta klobase, popila vino, in zvečer sta prišla nazaj, pa nijsta bila nasekala nobenega drevesa. „Vsako drevo se mi je smililo“ — dejal je Pohorec, ko sta se ločila.

XVIII.

Kakor je Pohorec za se krepak in počasen človek, tako je tudi pri njem vse namenjeno na dolgo terpežnost. Zimsko obleko si dela še danes sam iz volne svojih ovac, ali pa iz „rašenega“, to je volna pretkana z lanom. Taka „janjka“ trpi dosti let in je topla životu. Napije se malokedaj, namreč kadar je prodal nekaj lesa ali par volov, ali takrat sedi v krčmi tudi celi teden. Se ve da je poprej splačal štibro in pokupil svoje potrebnosti za dom. —

Tako sta hodila dva fanta Pohorska po

o ministerskej krizi, najbolj pa se vzdržuje ta, da Stremayr pojde.

Vsi so namreč osupnjeni zarad jako reznega, nenavadnega, skoraj provokatoričnega tona, v katerem je govoril zdaj uže dvakrat Stremayr v bugetnem odseku zoper Slované, zlasti zoper Čehe. Nij misliti, da bi tako govoril, pravijo, ko bi hotel še minister ostati, ker s tem vendar le poslance vzburja in draži zoper sebe, kar je, malo rečeno, vendar nepolitično.

Zato se denes raznaša, da bode najbrž sam Taaffe prevzel naučno ministerstvo, a notranje, da bode vodil sekcijski šef Breyske, birokrat.

Čehi, videči kako teška je situacija, izpredvidijo tudi, kako zelo so grešili s pasivno politiko.

Domače stvari.

— (Trgovsko bolniško in penzijsko društvo) v Ljubljani ima jutri v nedeljo 15. februarja ob 11. uri dopoldne v mestnej dvorani redni občni zbor.

— (Imenovanje.) Adjunkt Josip Pajk je imenovan za substituta državnega pravdnika v Ljubljani.

— (Akademično društvo „Triglav“ v Gradci) ima v soboto 14. t. m. v gostilni „Hôtel Kaiserkrone“ (Färbergasse) VIII. redno zborovanje s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega izrednega zborovanja. 2. „Kmetsko življenje v srednjem veku“, čita g. V. Krisper. 3. Kritika. 4. Volitev 2 novih odbornikov. 5. Predlaganje novega opravilnega reda. 6. Posamezni predlogi. Začetek ob 8. uri zvečer. K tej seji vabi najljubnejše vse gg. članove in prijatelje društva odbor.

— (Ljubljanski knezo-škof) g. dr. Pogačar v svojem letošnjem postnem pastirskem listu poziva kranjske dijecežane, naj podpirajo stradalajoče sodeželane Notranjce in južnoslovanske brate katolike v Bosni in Hercegovini. On piše vernim: „V nekaterih krajih na Notranjskem zavoljo letošnjih slabih pridelkov na polji lakota trka na vrata. Ko bote, srečnejši izmed vas, hvaležni Bogu vživali njegovih darov, zmislite se takrat svojih stradalajočih sodeželanov po Notranjskem in drugod, ne pustite jih lačnih biti mej tem, ko vam je po Božjej dobroti v obilnosti vsakdanjega kruha. Vaša deželska gosposka vas kliče prav te dni Notranjcem na pomoč in uže se tudi stisek na Dolenjskem omenja. Prav s povdarkom še jaz podpiram ta klic cesarskih gosposek: kajti ka-

božjej službi domov in kadila sta vsak svojo smodko. „Tvoja smodka pa hitro gori“, dejal je prvi. „Res je“, veli drugi; „to zdaj tako slabo naredijo — lani sem imel jedno, da sem dve uri vlekel“.

XIX.

Tedaj se pa naš Pohorec tudi drži starih navad, stare vere in tudi naroden je — kjer nij bil preveč v dotiki s kupci, ki poželjivo gledajo za njegovim lesom, ki mu dajejo na up in mu zbudijo nove potrebe, le da bi les njegov splavili po Dravi. Politike ne mara dosti, on plačuje svojo štibro in daje svoje fante v vojake, pa je konservativec večjidel. S tem pa ne trdim, da se mu ne bi dopadlo novo politično življenje po občinskih in okrajnih zastopih, le vkoreninjeno še nij in preveč še porajta upliv tistih sosedov, ki znajo nemški in so v dotiki z gospodo po mestih.

Doma pa je korenjak in vlada svojo dru-

zika, ko bi mogoče bilo; dobite nam le dovoljenja. Tukaj pa ne velja več naša osebna misel, namreč da s petjem v domačem jeziku ljudstvo bolj k pobožnosti spodbujamo, tukaj velja cerkvena postava glede slovesne službe božje. Ali mar slovensko petje spodbujamo, če se na deželi celo leto v narodnem jeziku poje in le kakih 5—10 latinsko pri slovesni, peti maši vsled cerkvene zapovedi, katero bi morali duhovniki pred vsem sami rešpektirati! Kolikrat sem kmeta slišal: Tako velik praznik, pa še latinske maše niso peli! Tudi vsak razumi, kaj pomeni „Kyrie eleison etc.“, posebno če duhoven večkrat pomen besede razloži po določilu Trid. zbora. — Če se pa poprimemo dopisnikovega nevarnega načina zavolj pobožnosti ljudstva po svojem osebnem mnenju prezirati cerkvene določila, potem predlagam s tisto pravico, da v večji spodbudo ljudstva slovensko psalme prepevamo, pokopavamo etc. Pa če vprašamo g. Flisa, ki „Liturgiam docet“, nam bo skoraj gotovo odgovoril: „Non licet“. Ljudstvo je treba le pametno voditi. Narodnosti pa tudi ni treba za la se vleči k vsakej reči, kjer nij na pravem mestu.

Ko bi uže več let sem ne opazoval cerkvene glasbe na Slovenskem in Nemškem, kjer so imeli župnik Witt in njegovi blagi tovariši toliko boja in truda, bi skoraj obupal nad povzdigo naše glasbe. Res so uže pred leti dobri okus zastopali tudi g. Nedved, g. Grbic etc., ali na enkrat se ne da vse storiti. Z ozirom na to, kar se je po drugih deželah, Tirolskem, Češkem i. t. d. zgodilo, si upam reči, da tudi naše mlade rožice ne bo mrzla sapa zamorila, trdno prepričan, da lepa in vzvišena cecilijanska ideja bo konečno vendar le zmagala. Fiat!

J. Aljaž, župnik, zopet v imenu več drugih duhovnov.

Tužl.

12. februarja:

Evropa: Grünbach iz Dunaja.

Pri Slonu: Pressel iz Grada. — Franz iz Trsta. — Kos iz Maribora. — Gnade, Schacher iz Dunaja.

Pri Mallét: Daub, Wengraf iz Dunaja. — Wessenbach iz Švice.

Opravništvo „Slov. Naroda“ je prejelo po gr. osnovateljih „domačega večera s tombolo“ na Rakeku dne 5. sivečana 1880 l. na korist ubozim Notranjem postojnskega okraja in stradalim bratom v Istri:

Dohodek tombole in loterije . . . 132 gld. 10 kr.

Posebej so darovali isti večer:

G. pl. Ghyezy, c. kr. stotnik v Cubru	5	—	—
J. Gaspari, trgovec v Selšeku	3	—	—
F. Premrl, trgovec v Martinjaku	3	—	—
F. Reismüller, direktor v Haasbergu	2	—	—
F. Klemenec, župnik na Uncu	1	—	60
J. Majer, zdravnik v Planini	1	—	—
E. Renz, log. mešter v Haasbergu	1	—	—
Skupaj	148	gld.	70 kr.

Od te svote pripade polovica Notranjem in polovica Istriancem.

VII. izkaz.

Opravništvo „Slovenskega Naroda“ so za stradaljoče v srednji Istri došli nadalje ti-le mili darovi:

Prenos VI. izkaza . . . 403 gld. 56 kr.

G. M. Baydek na Dunaji	1	—	—
S. Žepić, profesor v Zagrebu	1	—	—
P. Waraun, zdravnik v Skocijanu	5	—	—
Nejak učiteljev konjiškega okraja	1	—	40

Po učitelju g. R. F. Kovačiču:

G. F. Kriechbaum v Oplotnici	1	—	—
Fr. Kordon	1	—	—
V. Steinauer	3	—	—
G. Reg-rscheg	1	—	—
F. Jonke	1	—	—
F. Kunj	1	—	—
J. Kordon	—	—	50

Polovica dohodka „domačega večera s tombolo in loterijo“ na Rakeku dne 5. sivečana . . . 74 „ 35 „
Skupaj . . . 494 gld. 81 kr.

Op avništvo „Slovenskega Naroda“ prevzema še nadalje darove stradaljočim Istranom, bodi si novce ali tudi različno obleko.

I. izkaz

za stradaljoče Notranje postojnskega okraja:

Sl. pevski odbor narodne čitalnice ljubljanske čisti dohodek „debelega četrtka“	32	gld.	65	kr.
Pol. vica dohodka „domačega večera s tombolo in loterijo“ na Rakeku	74	„	35	„
Skupaj	107	gld.	—	kr.

Dunajska borza 13. februarja.

Izvirno telegrafično poročilo.

Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gld.	65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	71	„	35	„
Zlata rentna	81	„	40	„
1860 drž. posojilo	130	„	—	„
Akcije narodne banke	241	„	—	„
Kreditne akcije	301	„	50	„
London	116	„	90	„
Srebro	—	„	—	„
Napol	9	„	34 1/2	„
C. kr. cekini	5	„	52	„
Državne marke	57	„	65	„

Najboljši

salónsk premog

(44—11)

razkrojena drva

po najnižje ceni pri

A. Debevo, rimska cesta (Gradišče) 19.

V „Narodne tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici 8^o 9 pol. Cena 30 kr

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba na življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, Opernring št. 8.

Podružnica za Ogersko:

Budapest, Franz-Josef sp. 5.

Družbena aktiva	frankov 62,319.848.—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junija 1878	13,050.747.15
Izplačevanja za zavarovalniške in rentne pogodbe in odkupe itd. odkar družba obstoji (18. 8. več n. g.)	86,000.000.—
V zadnji 12mesečni poslovalni dobi se je družbi vložilo za	54,736.050.—
novih ponudb, s čimer šteje skupni znesek zadnjih 25 let v oženih ponudb	893.457.175.—

Prospekte in drugo pojasnila daje glavni zastopnik za Kranjsko in južno Štajersko, gospod

Valentin Zeschko,

v Ljubljani, na tržaški cesti šte. 3, II. nadstropje.



Najgotovješa pomoč

kakorkoli bolnim v vratu in prsih

lekarja O. Klementov

tirolski prsni sirup,

jako aromatično okusen, popolnem shranljiv izleček najboljših tirolskih planinskih zelišč.

Gospodu lekarnarju O. Klementu v Inomostu

Ker sva ob početku zime hudo kašljala, ter trpela hude muke v prsih in neprenehljivo zasliženje, rabila sva na mnoge svete jaz in moja soproga vsa „tirolski prsni sirup“; uže v kratkem času sva bila popolnem ozdravljena. Radostno tedaj naznanjamo vam tako srečen učinek vašega izlečka planinskih zelišč, ter se vam najkonec zahvaljujemo.

V Inomostu, novembra 1879.

Otto Prechtler, upok. č. kr. vodja drž. arhiva in pisatelj.

Cena izv. sklenici: 1 gld. av. v.

Osrednja zaloga pri prirejevalci lekarji O. KLEMENTU v Inomostu.

V Ljubljani: lekar Trnkotzy; v Celovci: lekar Birnbacher.

NB. Pri kupovanju naj se pazi na ime pravejalec in njegovo brambeno znamenje: Očino zelišče (edelweiss) z monogramom na črni podlogi.

(33—4)

V Avstro-Ogerske, Nemčiji, Franciji, Angliji, Rumuniji, Španiji, Holandiji in Portugalijski branjen

Wilhelmov

antiartritiški antirevmatiški

kri čistilni čaj

(kri čistilen zoper putiko in trganje po udih)

je za

zdravljenje po zimi

jedino in gotovo uplivačooe kri čistilno sredstvo pripoznano.

Z dovoljenjem c. kr. dvor. kancelije vsled sklepa Dunaj, 7. decembra 1888.

Odločno poskušeno, Učinek sijajen, Uspeh izvrsten.

S patentom Nj. c. kr. veličanstva zoper ponarejanje obvarovano. Dunaj, 12. maja 1870.

Ta čaj očisti ves organizem; kakor nobeno drugo sredstvo, preišče to vse dele trupa in odpravi z notranjo uporabo vse nečiste bolezenske tvarine iz njega; tudi učinek je trajen.

Temeljito ozdravi putiko, trganje po udih in zastarele bolezni, zmirom gnoječe se rane kakor tudi vse spolne in bolezni na koži, na telesu ali na lici, kire, sifilistiška ulesa.

Posebno ugoden uspeh ima ta čaj zoper uvred jeter in ledic, kakor tudi zoper zlato žilo, rmenico, hude bolečine v živcih, kitah in udih, potem zoper bolečine v želodec, pritisk vetrov, zaprtje, zaprtje vode, polucijo, možko nezmožnost, zoper ženski tok itd.

Bolezni, kakor škroplji, otekline, se brzo in temeljito ozdravé, ako se neprenehom pije ta čaj, ker je milo razpuščajoče in vodo odganjajoče sredstvo.

Jedino pravi prireja

Fran Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu (Dol. Avstr.)

Zavitek, razdeljen v 8 šopkov, prirejen po predpisu zdravnika, z navodom za uporabo v raznih jezicah 1 gld., za kolek in zavoj posebe 10 nov.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj, ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj“, ker so priredki, ki služe samo pod imenom antiartritiških antirevmatiških kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni, ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi „Wilhelmov antiartritiški antirevmatiški kri čistilni čaj“ tudi

v Ljubljani: Peter Lassnik;

Anton Leban, lekar v Postojni; Karel Šavnik, lekar v Kranji; Fr. Wacha, lekar v Metliki; Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.

(521—7)